8e JAARGe. № 98.

OOSTPOST.

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ₩ jaar ƒ 24.– ₩ halfjr. ƒ 12.– ₩ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 24 APRIL 1860.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE ABT BERTHELOT.

(*Vervolg en slot.*)

Ik weet niet hoe de uren voorbij vloden; het was den 15e Augustus, het feest van Maria's hemelvaart, ik stoorde mij daar echter niet aan. Ik las niet, ik bad niet, en mijne gedachten waren zoo verward dat ik er volstrekt niet toe kon geraken om een bepaald besluit te vormen, tusschenbeiden kwam het mij voor dat de tijd stil stond en toch was ik, toen de avond daalde, verschrikt over de kortheid van den dag. Om in eens de geheime zielenangst welke mij folterde de doen ophouden en om elk onaangenaam oordeel te laten varen nam ik mijne toevlugt tot een uitmuntend middel; ik stelde mij als bepaald voor dat ik den volgenden dag door den heer de la Comterie zou worden gedood. Daardoor ontsloeg ik mij van alle overdenkingen voor de toekomst.

Bij den muur van het park komende vond ik de kleine deur open. Ik trad binnen. Valentine zat op de bank van welke ik reeds heb gesproken. Deze bank stond bij eenen hoek van het park in het midden van een bloemboschje en verder omringd door hooge populieren, waar de toren van de kerk van Meudon boven uitstak.

Valentine noodigde mij uit om naast haar plaats te nemen en legde daarna hare hand op de mijne.

— Ik ben gekomen, zeide zij met eene zachte en treurige stem, omdat gij mij angstig hebt gemaakt en om aan dat alles een eind te maken.

Zij zweeg, ik brak het stilzwijgen niet af, doch twee heete tranen rolden uit mijne oogen op hare hand. Zij werd diep bewogen.

— Wat scheelt er aan? vroeg zij met eene ontroerde stem.

— Ik bemin u! riep ik hartstogtelijk uit.

— Gij bemint mij, arme ongelukkige! zeide zij, de hand op haar hart leggende en met eene zoo teedere stem dat zij mij eene geheime vreugde scheen te verraden, gij bemint mij! En wat hoopt gij?

— Niets!

— Mijn vriend, keer tot u zelven terug. Ik duid het u niet ten kwade, zooals ik dat mijnheer de la Comterie heb gedaan, van mij te willen beleedigen door de bekentenis welke ik hoor, ik weet welken onmetelijken afstand u van dien man scheidt... Maar vergeet gij alles, tot zelfs het kleed wat gij draagt?

— Het is het mijne niet meer, Valentine.

— Het is het uwe niet meer? herhaalde zij met verbazing.

Met die woorden wierp ik al de argumenten omver met welke zij zich had gewapend.

— Waarom, waarom? zeide zij, ten prooi aan ik weet niet welke geheime aandoeningen en alsof haar eene gedachte kwelde welke zij wilde verwijderen.

— Omdat ik u bemin. riep ik geheel buiten mij zelven uit, en omdat ik morgen met den heer de la Comterie vecht?

— Gij! prevelde zij angstig, maar hij zal u dooden!

— Dat is mijn liefste hoop!

Het arme meisje was haar gevoel niet langer meester, tranen welden in hare oogen. Ik vatte hare handen en sprak haar met vervoering aan. Dit was voldoende om mijn verstand geheel te verbijsteren.

— Luister zeide ik, mijn gesprek doorvlechtende met uitdrukkingen van dedolste teederheid, ween niet meer; ik ben geheel in uwe magt spreek, beveel, ik zal alles doen wat gij wilt. maar zeg dat gij mij bemint!

— Zoo ik hem beminde! zeide zij met eene flaauwe stem....

— Zij wankelde; mijne armen openden zich om haar te ontvangen toen godsdienstige gezangen zich boven onze hoofden deden hooren! Men zong het lof in de kerk van Meudon; ik zag de vensters verlicht door de lampen en kaarsen.

— Hoor! zeide Valentine.

Ik dacht gek te worden. Ik luisterde. In een staat van buitengewone opgewondenheid herhaalde ik in het Fransch hetgeen in het Latijn in de kerk werd gezongen:

„Hij die overwinnaar zal zijn zal ik te eten geven van van de vrucht van den boom des levens die in het paradijs van mijnen God staat!"

Zonder verder een woord te spreken vlugtte ik en wierp mij aan den voet van het altaar in den nederigen tempel waar de Godgewijdde gezangen ten hemel stegen. In het gebed verzonken bragt ik daar den geheelen nacht door.

Nimmer heb ik levendiger de hulp, welke de Catholicke Godsdienst verleent, ondervonden dan in die plegtige en verschrikkelijke oogenblikken. Het verstand had mij in het oogenblik van gevaar verlaten of liever, medepligtige van mijn hartstogt, had het voor die oppermagt gebukt en had het zich verlaagd om die te dienen; het geloof redde mij. De genade welke God laat nederdalen op hen die Hem godvruchtig dienen, verlichtte mij. Neen, de uitwendige vormen van onze Godsdienst zijn niet ijdel, die bloemen welker geuren zich in het gewelf verspreiden, de op het altaar brandende kaarsen en de gewijde gezangen die ter eere Gods worden aangeheven komen de ziel te hulp en storen haar niet in hare vrome overdenkingen.

Den volgenden morgen begaf ik mij naar de plaats waar ik den heer de la Comterie zou ontmoeten. Hij stond reeds op mij te wachten, regt naar hem toe loopende, zeide ik: —

— Mijnheer, ik kom u vergiffenis vragen voor de beleediging welke ik u heb aangedaan.....

Hij glimlachte, mijn trotsch verzette er zich tegen; een

brandend verlangen om te vechten en daardoor den dood te vinden verteerde mij.

— Neen! zeide ik tot mij zelven, neen, tot het eind zal ik het offer volbrengen; ja, ik vraag u vergiffenis, mijnheer de la Comterie, en dat de eerbied voor het kleed wat ik zoo onwaardig draag, de gestrengheid van uw oordeel, noch de grootheid van uwen spot weerhoude; ik heb mij zelven opgelegd om alles aantehooren.

De heer de la Comterie begreep de uitgestrektheid niet van het offer dat ik bragt en wilde het wreede genoegen smaken om den zich verootmoedigenden vijand te martelen, om een lijk te beleedigen. Hij vierde zijne spotzucht den teugel. Ik hoorde hem zwijgend aan. Even als Jezus werd ik door een krijger gehoond. Hij begreep niet hoe laaghartig hij was en hoe groot mijnen moed. Bloedende onder zijne spotternijen, gekwetst door zijne beleedigingen verduurde ik alles, aan de martelaren denkende glimlachte ik in mijn lijden, en zeide ik: — Mijn God! vergeef het hem, wat hij weet niet wat hij doet!"

's Avonds bevond ik mij reeds in het seminarium; eenige dagen later ontving ik de eerste wijding, en eene maand later vertrok ik als zendeling naar Guiana.

— Gaat, mijn zoon! — zeide onze superieur, de waardige abt Monteuil, — daar mijne vermaningen en alle mijne pogingen u toch niet bij ons kunnen houden. Uwe ziel moet eenen heftigen strijd hebben te verduren gehad en uw besluit is u zeker ingegeven. Gaat, naar keer terug, want gij behoort aan de kerk welke veel van u verwacht.

— Ik behoor God, mijn vader! — antwoordde ik ootmoedig, — en wanneer Hij mij vergunt om Frankrijk eenmaal weder te zien, dan zal de kerk in mij niets anders vinden dan een nederig en arm priester, die gezworen heeft om nimmer hooger te willen stijgen dan tot den rang van een nederig dorpspastoor.

De abt Monteuil zegende mij en omhelsde mij zonder er verder een woord bijtevoegen; hij had begrepen dat ik eene groote fout had begaan, en mij daarvoor eene zware boetedoening had opgelegd.

Ik vertrok!... Doch alvorens mij te Havre inteschepen, schreef ik Valentine eenen brief, die nagenoeg aldus luidde....

— Wacht een oogenblik, — zeide Mevrouw de la Chesnaije, die opstond terwijl zij de tranen droogde welke langs hare wangen biggelden; — een oogenblikje, waarde mijnheer Berthelot.

De Gravin nam een klein gesloten koffertje, maakte het open, nam er een door ouderdom reeds geel geworden papier uit, ontvouwde het en las met luider stem: —

„Gij zijt en zult voor mij altijd de eenige menschelijke band van mijn leven zijn; alleen aan uwe gezegende ingeving heb ik het te danken dat ik de kracht vond om mijnen pligt te vervullen. Sedert lang had Gods woord geen invloed meer op mij; ver van u bleef ik doof, in uwe nabijheid vond het den weg naar mijn hart. Mijn misslag had ik mij zelve te wijten, mijn behoud kwam van u. Gij hebt mij de genade weder doen deelachtig worden. Valentine, zijt gezegend onder alle vrouwen. Zoek uw geluk in de vereeniging, die reeds vroeger voor u was bestemd, gij zult dat zeker daarin vinden en de bescherming Gods zal zich over uwe kinderen uitbreiden. Nog meer zou ik willen schrijven, zoo ik de verrassingen van een gevoel niet vreesde, hetwelk nog niet geheel is uitgedoofd. Vaar dus wel, Valentine! vergeet niet dat zoolang als ik zal leven er op de aarde in ballingschap een hart zal kloppen, dat voor u zal bidden."

— Mama! — riepen eensklaps de kinderen uit, de zaal komende instormen, — papa, papa is daar!

— Gravin, — zeide de abt zich met een van vreugde glinsterend gelaat oprigtende, — is dit nieuws niet, even als de regenboog aan den hemel, het pand tot verzoening? God heeft mij vergeven, deze terugkeer is mijne belooning.

De heer de la Chesnaije trad binnen en de Gravin wierp zich met liefde in de armen van haren echtgenoot.

— Welnu! welnu! — zeide de graaf, zich vergissende in de oorzaak der tranen van de jonge vrouw, — waarom deze ontroering?

— Gij zijt zoo lang afwezig geweest! — prevelde de abt.

— Lang? ja, maar het was noodig. Ik heb echter genoeg van het drukke handelsleven, ik wilde er een eind aan maken en heb dus niet willen terugkeeren alvorens mijne zaken te hebben geliquideerd en mij van mijne ondernemingen te hebben ontslagen. Ja, mijne kinderen; mijne lieve Valentine, ik verlaat u niet meer. Mijn waarde abt, ik word nu landedelman, ga geregeld naar de mis en wil zelfs wel kerkmeester of zoo iets worden.

— Gij moogt dit ook wel doen, mijnheer de Graaf! — zeide de abt treurig glimlagchende.

— Maar, zeide de Gravin tot haren echtgenoot, — haast u niet om uwe reislaarzen te bergen; op uwe beurt moet gij mij eene dienst bewijzen; die caprice wilt gij mij wel toegeven, niet waar? Wij vertrekken morgen.

— Waar naar toe? — vroeg de Graaf.

— Naar Italie.

— Vaarwel, mijnheer de Graaf! adieu mevrouw! zeide de abt, zich gereed makende om te vertrekken; daarna de Gravin naar eene vensterbank geleidende, onderwijl de Graaf eenige bevelen gaf, zeide hij zacht: —

— Ik vooronderstel dat het onnoodig is dat gij mij vraagt waarom ik ben gekomen?

— Neen; maar ik, zal ook ik vergeving erlangen?

— Ja, op eene voorwaarde; ik zal u eene boete opleggen; — en aan de Gravin de twee kinderen toonende welke op de knieën van hunnen vader zaten en hem met hunne liefkozingen overlaadden, — die boete, — zeide de abt Berthelot, — zie: dat is,... maak hen gelukkig!

ASSURANTIE.

Meermalen reeds werden ons gevallen voorgelegd van assurantiën die in Europa waren genomen op naar Java afgescheepte goederen, en waar, in geval van zeeschade, moeijelijkheden werden gevonden in de recouvreite van gelden, waarop de geässureerde in gemoede meende aanspraak te kunnen maken.

Zonder te willen beweren dat zij, die zich in zulke gevallen beklaagden, altijd even zeer in het gelijk waren, was het er toch verre af dat de klagten die wij dienäangaande hoorden, altijd van grond waren ontbloot, en zeker is het dat de kleingeestigheid in zaken die den europeschen handelaar kenmerkt, niet zelden wordt teruggevonden in chicanes van de zijde der directeuren van assurantie-maatschappijen, ten prejudice van geässureerden.

Bij voorbeeld; iemand hier op Java die meermalen goederen uit Europa ontvangt, stond bij het openen van eenige kisten handelswaren die hij dienzelfden dag uit een van Europa aangekomen schip had gelost. Die goederen waren beschadigd, en dat het zeeschade was, was aan geen twijfel onderhevig. Op onze vraag of die goederen niet geässureerd waren en, zoo ja, waarom hij dan niet de vereischte vormen in acht nam bij de in-ontdangst-name derzelve, ten einde de schade vergoed te krijgen, was het antwoord, „O! dat doe ik nooit meer want het is verloren moeite; bij de Europesche assurantie-maatschappijen weet men altijd middel te vinden om de verpligte restitutie te ontduiken."—

„Maar als gij geene reclames maakt, waarom assureert gij dan?"

„Alleen voor het geval van totaal verlies, want als een schip met man en muis vergaat, zullen zij toch wel geen uitweg meer kunnen vinden.

En hier werden ons, met de noodige bewijzen, gevallen voorgelegd die, hoezeer wij niet met zijn argument konden instemmen, onwedersprekelijk groote aanleiding hadden gegeven tot het bittere gevoel dat hem terug hield van alle reclames betrekkelijk zeeschade. Uit de ons voorgelegde bewijsstukken konden wij wel is waar slechts de zaak beöordeelen, zonder daarom te kunnen bepalen of niet misschien flaauwheid van des geassureerden agenten grootelijks mede debet was aan den onvoldoenden afloop dier zaken; maar de flaauwe handhaving van zulke regten kan nimmer eene valable reden zijn voor de weigering om te voldoen aan eene billijke, en in behoorlijke vorm opgemaakte, schaderekenning.

Zoo als wij reeds in den aanhef zeiden, kwam ons meermalen het geval voor dat geässureerden zich beklaagden over, huns inziens, onbillijke behandelingen in gevallen van in Europa gesloten assurantien. — Al die gevallen aantehalen zou overbodig zijn en zeer langwijlig, zoodat wij ons zullen bepalen tot de vermelding van nog slechts één enkel incident.

Eene factuur wordt beschadigd gelost,... de schade wordt erkend te zijn zeeschade,... de rekening wordt opgemaakt en,..... geweigerd op grond dat het schip eene haven heeft aangedaan die, wel is waar, niet kan worden gerekend te liggen buiten de koers die het schip voor die reis moet houden, maar toch niet in de polis is aangeteekend. De assuradeurs kregen gelijk.

Was het hier eene zaak geweest die het casco betrof, dan kan de minste willekeurige deviatie van de reisroute eene voldoende reden zijn om betaling van avarij te weigeren wanneer den inhoud van de Polis daartoe de ruimte laat: maar wanneer het, zoo als in dit bedoelde geval, eene zeeschade is aan een deel der lading, die klaarblijkelijk het gevolg is van slechte zorg voor de lading van de zijde des scheepskapiteins, dan is het niet billijk dat de assurantie, om de betaling te ontduiken, gebruik maakt van eene omstandigheid als de bovenaangehaalde, die in niets kan hebben bijgedragen tot de schade in questie.

Wij willen ons onthouden van elke verdere beoordeeling van individuële gevallen, omdat wij niemand ooit willen kwetsen; maar wij hebben gemeend bij hetgeen ons aldus ter kennisse kwam, te moeten voldoen aan het onsgedaan verzoek, om onze medeïngezetenen een wenk te geven, voor zoo ver die in hun belang kan worden geächt.

Bij het zenden van orders naar Europa, zou het onzes inziens zeer doelmatig zijn om daarbij op te geven dat de assurantie moet worden bewerkstelligd bij eene der maatschappijën die hier op Java een agentschap hebben en dan in de Polis te doen aanteekenen dat, in cas van schade, de geheele zaak hier zal worden beëindigd, tusschen den geassureerden en het agentschap der betrokkene assurantie-maatschappij.

Daár waar de omstandigheden zulks toelaten, ...zoodat de geassureerde niet de risico loopt van een berigt van eventuële avarij hier te zien aankomen, vroeger dan de ter assurantie noodige papieren, ...kan de geassureerde zich de cognossementen en facturen in tijds laten toezenden ten einde hier zelf de assurantie te nemen, waarbij wij nog kunnen voegen dat bij vele assurantie-maatschappijen risicos worden aangenomen op zulk een voet, dat men cognossementen en factuurswaarde niet dadelijk daarbij noodig heeft, zoodat bij verzekering alhier door den geassureerden geene de minste risico wordt geloopen.

De assurantie zoo mogelijk hier in loco te bewerkstelligen, zou ons altijd raadzaam voorkomen. Wanneer het voor eene plaats een voordeel is alle ressources in zich zelf te hebben, dan volgt daaruit dat het wijs is, en in het belang van die plaats, om van dat voordeel zooveel doenlijk gebruik te maken.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 24sten April 1860.

Eergister avond is in het stadsverband alhier opgenomen eene inlandsche vrouw die bij het losbranden van een koperen kanonnetje de prop in de regter dij kreeg, die tot op anderhalve duim diepte daar is ingedrongen.

Men heeft de opmerking van verschillende bewoners dezer plaats niet kunnen ontgaan, dat bij gelegenheid der Javaansche feestdagen is afgeweken van de bepaling dat het afsteken van vuurwerk binnen de limiten der stad zal worden tegengegaan. Anderen echter zijn van eene geheel tegenovergestelde opinie zoodat het hier, als overal, is gebleken dat dat het eene onmogelijkheid is om allen genoegen te geven.

— Dezer dagen hebben twee artilleristen van de werkcompagnie met de sabel gevochten, met dat gevolg dat een hunner een *coup-de-tête* heeft gekregen, die voor zijn leven doet vreezen.

— Men berigt ons uit *'s Gravenhage:*

„Met zekerheid kan ik u mede deelen, dat ge te Soerabaija, zeer spoedig *gas* krijgt. De concessie is verleend aan de heeren ENTHOVEN & Co alhier en deze hebben zich verstaan met uwen ouden stadgenoot A. VAN DELDEN, die 20 ge weet hier is, en de zaak met allen spoed wenscht tot te stand brengen."

— Men berigt ons van *Timor Koepang:*

Op het onverwachtst werd op *Larentuka*, door den militairen kommandant, tevens civiel gezaghebber, den last gegeven om alle gebouwen om en nabij het fort te slechten.

Men was, namelijk, in het fort beducht voor een aanstaand oproer onder de bevolking.

Alle huizen werden door dit onverbiddelijk bevel dadelijk afgebroken, waaronder één was van een europeesch handelaar. Eene hoeveelheid arak die hij niet konde transporteren, werd door de bevolking buit gemaakt en lustig verbruikt. Zij werd daarop vrolijk en een getier ontstond.

In het fort dacht men de vijand reeds nabij. De kanonnen werden geladen en losgebrand en eene vreedzame bevolking, die niets kwaads vermoedde noch bedoelde, moest derzelver vrolijkheid boeten met een 30 tal dooden en omstreeks 100 gekwetsten!

Onze berigtgever deelt ons verder mede, dat van Timor Koepang eene commissie is uitgezonden, om het voorgevallene te onderzoeken.

Wij nemen dit berigt uit een particulier schrijven over zonder voor de juistheid er van te willen instaan. Wij hopen echter later van dezelfde zijde den uitslag te vernemen van het onderzoek dat van uit Timor Koepang werd ingesteld, en vertrouwen dat dan de zaak eene betere tint zal krijgen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

ROTTERDAM, 7 *Maart.*

Den 25sten der afgeloopen maand werd Europa schier in rep en roer gebragt, door eene mededeeling van de *Morning Chronicle*, een blad, dat naar men beweert, dikwijls mededeelingen uit het kabinet der Tuileriën ontvangt. Het berigtte namelijk, dat tusschen Rusland en Oostenrijk eene *alliantie* was tot stand gekomen, waarbij Oostenrijk Rusland ten opzigte van het H. Graf concessien deed en zijne staatkunde met betrekking tot de Donau-Vorstendommen in overeenstemming bragt met die van Rusland. Daarentegen zou Rusland Oostenrijk het bezit van al de landen der monarchie, met inbegrip van Hongarije en Venetie waarborgen tegen alle binnen- en buitenlandsche vijanden.

Zoo als gezegd dit berigt maakte eene buitengewone sensatie; en geen wonder, want wierd het bevestigd, de mogelijke gevolgen zouden niet te voorzien zijn geweest, gelukkig heeft men weldra de overtuiging gekregen dat het niet bestaat. Daarentegen ontving men de zekerheid, dat er van de Eengelsche voorstellene niets komenzou en dat Rusland had voorgesteld, de Italiaansche kwestie te regelen door vrije conferentien tusschen de vijf groote mogendheden hetgeen dus in zooverre zou afwijken van het door Frankrijk en Oostenrijk voorgestelde congres, dat daartoe niet zouden worden toegelaten Spanje, Zweden en Portugal, noch eenige Italiaansche staat, dus ook Sardinie niet. Volgens een der Weener dagbladen zouden Pruissen, Rusland en Frankrijk het ten dien opzigte reeds volkomen eens zijn en zou Engeland zich, schoon dan misschien ook een weinig tegen wil en dank, aansluiten bij de meerderheid. Oostenrijk daarentegen, zoo meende genoemd dagblad, heeft vroeger te stellig verklaard nooit te zullen deelnemen aan een congres, waar de gewezen vorsten van Parma, Modena, Toskane en de paus niet zouden vertegenwoordigd worden, om thans zijne goedkeuring aan Ruslands voorstel schenken. Berigten uit Berlijn stemden in de hoofdzaak met het vorenstaande vrij goed overeen. In die berigten werd er voorts op gewezen, van hoeveel belang het vooral thans voor het behoud van den vrede is, dat het Engelsche ministerie met iederen dag weder vaster grond onder de voeten krijgt. Nog aans achtte men van die zijde het weder uitbreken der vijandelijkheden in Italie niet onmogelijk. Venetie zeide men, blijft een moeijelijk struikelblok; Venetie, waaraan Oostenrijk te Villafranca eene nationale organisatie heeft toegezegd, maar waar het thans in geheel tegenovergestelden zin huishoudt, terwijl het openlijk verklaart, daar ook de anderen bepalingen van de preliminairen van Villafranca niet worden nageleefd, ook ten opzigte van Venetie door niets te zijn gebonden. Doch nu schrijft de heer Thouvenel aan den Franschen gezant te Weenen, in eene zeer merkwaardige dépêche dd. 31 Jan., maar eerst thans door den *Constitutionnel* openbaar gemaakt, dat het niet naleven van die andere bepalingen niet kan worden geweten aan keizer Napoleon, die juist, naar wordt beweerd, heeft gedaan wat hij kon, om ze in vervulling te doen gaan, maar daarin is belemmerd door Oostenrijk zelf, dat Frankrijks pogingen tegenwerkte, en bovendien gedurende al dien tijd zelf hoegenaamd niets deed, om datgene gestand te doen waartoe het zich ten gunste van Venetie had verbonden.

Inmiddels kwamen geruchten in omloop van eene nieuwe, door Frankrijk aan Sardinie voorgestelde combinatie, alsmede van eene weifeling in de Fransche staatkunde. Wij kunnen al die geruchten echter thans gevoegelijk met stilzwijgen voorbij gaan. De troonrede toch, door keizer Napoleon bij de opening der wetgevende vergadering in Frankrijk, den 1sten dezer uitgesproken, heeft allen twijfel aangaande de Fransche zienswijze op dit oogenblik weggenomen. Men behoeft die maar te lezen, om zich daarvan te overtuigen. Onmiddelijk daarop deelde de Parijsche *Moniteur* twee diplomatieke documenten mede, namelijk: eene dépêche van de Fransche regering aan haren gezant te Turin en eene dépêche aan den heer de Persigny, Frankrijks gezant te Londen. De eerste dépêche kan als een staatstuk worden beschouwd, waarvan de meer algemeene trekken reeds geschetst zijn in de troonrede: vergrooting van Sardinie door toevoeging van Parma en Modena; een pauselijk stedehouderschap in de Romagna opgedragen aan Sardinie, en handhaving van de staatkundige zelfstandigheid van Toskane, als een op zich zelf staand groothertogdom. Ziedaar de politiek des keizers ten opzigte van Italie; de eenige oplossing, die volgens den heer de Thouvenel kans heeft van door de groote mogendheden te worden aangenomen. Eene al te groote uitbreiding van Sardinie zou, volgens hem, voor die mogendheid zelve gevaren in de toekomst na zich kunnen slepen, want de inlijving van Toskane is allerminst geschikt om het verlangen in de hand te werken tot vervoering van Venetie, en alzoo om Oostenrijk den ooring aan te doen; terwijl ook de overige staten in Italie, zoo als de Kerkelijke staat en Napels, door die inlijving verontrust kunnen worden. Dat Frankrijk ook thans even als in de troonrede, aanspraak maakt op vergrooting van grondgebied, behoeft naauwelijks gezegd te worden. Doch terwijl in de troonrede daarop slechts gezinspeeld wordt, worden Savoye en Nizza e's zoodanig door den heer de Thouvenel met ronde woorden aangewezen. Hunne inlijving wordt eene *aardrijkskundige noodzakelijkheid* tot veiligheid der Fransche grenzen genoemd. De onzijdigheid van Zwitserland zal echter waarbo gen kunnen bekomen, en de Fransche regering zal niet nalaten de groote mogendheden nopens die inlijving te raadplegen, opdat Frankrijk aan geen verkeerde appreciatien bloot sta. De groote mogendheden zullen dus ten aanzien der inlijving worden geraadpleegd (*consulté*), hetgeen geheel iets anders is dan die zaak afhankelijk te maken van hare toestemming.

De dépêche zegt evenwel, zooals men ook in de troonrede kan lezen, dat Sardinie vrij is om een door Frankrijk gegeven raad al dan niet op te volgen. Het is vrij in zijne handelingen; maar, volgt het dien raad niet op, dan kan Frankrijk de verantwoordelijkheid niet op zich nemen van hetgeen de gebeurtenissen, als gevolg van den nieuwen toestand, in 't leven mogten roepen. Dat wil, altoos volgens den tekst der dépêche, met andere woorden zeggen, dat

Frankrijk alsdan Sardinie aan zijn lot zal moeten overlaten.

En wat heeft nu Sardinie hierop geantwoord? Indien men de *Opinione* gelooven mag, dan heeft het kabinet van Turin gemeend aan Frankrijks raad geen gevolg te moeten geven en zal de bevolking in de Midden-Italiaansche Staten, dus ook van de Romagna, bij algemeen stemregt zelve uitspraak laten doen over de zaak der inlijving bij Sardinie; terwijl uit Florence reeds het berigt was ontvangen, dat de heer Ricasoli een decreet had uitgevaardigd, waarbij alle mannelijke ingezetenen, den ouderdom van 21 jaar bereikt hebbende en in het genot der burgerlijke regten zijnde, tegen 11 en 12 Maart worden opgeroepen, om over diezelfde kwestie ten aanzien van Toskane uitspraak te doen.

Dus in één woord: de raad, door Frankrijk aan Sardinie gegeven, tot vereffening der Italiaansche kwestie, wordt door laatstgemelde van de hand gewezen.

Is dit zoo, dan kan men niet ontkennen dat het besluit van Sardinie, om door het algemeene stemregt in de Italiaansche staten eene beslissing uit te lokken, een behendige maatregel is. Vroeger wilde de regering van dat land, zooals men weet, de bestaande nationale vergaderingen dier staten uitspraak laten doen; maar zij is thans daarvan teruggekomen. Waarom? Om aan Frankrijk, waar het regeringstelsel insgelijks op het algemeen stemregt berust, waar de keizer zich herhaaldelijk op deze vo k-uitspraak beroemt, in verlegenheid te brengen? Of is alles soms slechts eene comedie en zoekt keizer Napoleon ook alleen een voorwendsel, om aan Oostenrijk te kunnen zeggen, dat hij gedaan heeft, wat hij kon, om althans Toskane, als onafhankelijke staat te behouden.

Een artikel in den *Constitutionel* zou doen denken, dat zij gelijk hebben, die van oordeel zijn, dat het Frankrijk en Sardinie met de daad geen comedie is. In het bedoelde artikel worden namelijk — althans voor zoover men uit een telegram mag opmaken — de voordeelen uiteengezet van een voortbestaan van Toskane als onafhankelijke staat, en de nadeelen van eene inlijving bij Sardinie. Het is evenwel van den anderen kant ook waar, dat de artikelen van genoemd dagblad wel eens gestrekt hebben, om de ware denkwijs van het keizerlijk bewind te bedekken, zoodat men daaraan ook niet al te veel gewigt moet hechten.

Ten slotte zij hier nog een gerucht vermeld volgens hetwelk keizer Napoleon zeer ontevreden was over Sardinie maar dat laatstgemelde aan die ontevredenheid een einde heeft gemaakt door eene nieuwe schikking, waarbij het denkbeeld van een stedehouderschap in de Romagna vaarwel gezegd wordt, om plaats te maken voor een souverein bestuur van dat gebied, door koning Victor Emanuel; maar van den anderen kant ziet de koning ook af van de inlijving van Toskane, zelfs als de volkswensch zich er voor verklaart. Men voegt er bij, dat Oostenrijk van deze laatste kwestie een *casus belli* heeft gemaakt. Wij deelen het gerucht natuurlijk mede, zonder meer

Wat hiervan zij, zooveel is zeker dat de maatregelen, welke thans te Turin genomen worden, alles behalve een vreedzaam karakter hebben. De contingenten van 1830—1833 zijn onder de wapenen geroepen en dergelijke maatregel zal ook ten op igte van Lombardije worden genomen. Er zal te Pavia een geretrancheerd Fransch kamp van 60000 man worden opgeslagen, terwijl Sardinische troepen tusschen Casale en Alessandrie echelonsgewijze zullen worden geposteerd, om zoo noodig Midden-Italie te verdedigen; om van geen andere maatregelen te spreken, die schijnen te bewijzen, dat men zich op alles voorbereidt.

Te Parijs was de indruk van de troonrede niet zoo gunstig als men verwacht had. De Parijsche bladen zijn tamelijk schaarsch in hunne redeneringen over 's keizers toespraak. Het *Journal des Debats* en de *Presse* doen slechts de gewigtigste punten uitkomen. De *Siècle* en de *Constitutionel* zeggen er hoegenaamd niets van. De *Pays* oordeelt dat de troonrede alles bevat wat men er in verwachten kan. De *Patrie* zegt, dat die paragraaf der troonrede, waarin Frankrijks meening ten aanzien van de Alpengrenzen wordt te kennen gegeven, daverende toejuichingen der vergadering heeft uitgelokt, De *Köln. Ztg.* beoordeelt de troonrede zeer ongunstig en laakt den Franschen keizer, omdat deze de Italianen bedrogen heeft; niet minder krachtig beschuldigt zij hem van „onwaarheid," als hij aan Europa de schuld geeft, indien Italie's wenschen niet vervuld worden. In het algemeen is de indruk, dien dit staatsstuk in Duitschland gemaakt heeft, ver van gunstig. Men is zeer ontstemd over het terugeischen van Savoye en over den eisch, dat Frankrijk de noordelijke hellingen der Alpen zal verkrijgen, als zijne *natuurlijke* grenzen. Deze uitdrukking *natuurlijke* grenzen, heeft in Duitschland zeer de aandacht getrokken en wordt er beschouwd als in zeker opzigt gelijk staande met de beruchte verklaring van Napoleon I, waarbij de noordelijk aan Frankrijk grenzende vlakten als aanslibbingen van Fransche vloeden werden beschouwd.

Daarentegen kunnen zoowel de *Times* als de *Morning Post* zich met den inhoud dier rede vereenigen, met uitzondering evenwel van één punt, namelijk de inlijving van Savoye, waartegen zij zich bij voortduring ten sterkste blijven aankanten. Vooral de *Morning Post* laat zich weder in krachtige bewoordingen over die aangelegenheid uit. Zij noemt de bewering van keizer Napoleon, dat hij tegenover het zoo magtig te maken Piemont een waarborg van de grenzen behoeft, eene ongerijmdheid, te meer daar het nog volstrekt geen uitgemaakte zaak is, of Piemont meer grondgebied dan Lombardije zal verwerven. In allen gevalle zou Sardinie zelf de aanhechting van de vruchtbare vlakten, die tusschen de Ticino en de Mincio gelegen zijn, veel te duur gekocht hebben, wanneer het die zou moeten betalen met zijne vestingen aan het Alpengebergte, die sedert zoo geruimen tijd juist de kracht van Piemont hebben uitgemaakt. Ook de overige Engelsche bladen, van welke kleur ook, met uitzondering van de *Morning Chronicle*, geven aan hun ongenoegen lucht over hetgeen in de troonrede met betrekking tot Savoye gezegd wordt.

Onder de geruchten, die gegrond schijnen te zijn, behoort ook dat koning Victor Emanuel aan den paus een brief heeft geschreven, inhoudende o. a., dat de koning welligt in de noodzakelijkheid zal zijn de Marken en Umbrie te bezetten, aangezien de bevolking van die gewesten voortdurend de inlijving bij Sardinie wenscht. Paus Pius IX moet daarop een antwoord hebben gezonden, dat zijne verbazing en tevens zijne smart in sterke bewoordingen uitdrukt.

Den 1sten Maart is bij het Engelsche Lagerhuis door lord John Russel de nieuwe reform-bill ingediend. Daarbij wordt de census in de graafschappen op £ 10 en in de vlekken op £ 6 bepaald. Het gevoelen is algemeen, dat de bill aangenomen zal worden, want de conservative partij zal het ontwerp hoogstwaarschijnlijk ondersteunen, in het vooruitzigt, of tegen de belofte, dat het nieuwe ontwerp in de eerste jaren geene wijziging zal ondergaan, want aan de ultra-liberale partij bevredigt de regeringsbill in geenen deele. Naar hare zienswijze gaat het ontwerp niet ver genoeg, ook omdat de geheime stemming daarin niet opgenomen is.

De kwestie der inlijving van Savoye bij Frankrijk maakte weder het onderwerp van discussien in het parlement uit, welke echter tot niets anders leidden, dan de overlegging der dienaangaande tusschen de Britsche regering en die van Frankrijk en Sardinie gewisselde correspondentie.

In Denemarken is een nieuw ministerie tot stand gekomen. Het is zamengesteld als volgt: Hall, voorzitter van den ministerraad en ad interim belast met de portefeuille van buitenlandsche zaken; Fenger, financien; Monrad; eeredienst en ad interim binnenlandsche zaken; Casse, justitie; Thestrup, oorlog; Bill, marine; Wolfhagen, voor Sleeswijk; Raaslöf, voor Holstein.

In Servie is een nieuw ministerie tot stand gekomen. Met de portefeuille van justitie is belast de heer Philipovitz; met die van binnenlandsche zaken, de heer Tschoschitz; met die van oorlog, de heer Schujevitz; terwijl de portefeuille van policie is opgedragen aan den heer Stanisitz. In de dépêche wordt tevens gemeld, dat de ziekte van prins Milosch nog geenszins is geweken.

NOORWEGEN EN ZWEDEN.

Gedurende de tegenwoordige wetgevende zitting hebben de vier kamers zich voor de eerste maal vereenigd; dus ook voor de eerste keer zijn de hoofden der ministeriele departementen, gebruik makende van het regt hen bij de nieuwe wet toegekend, bij de zitting tegenwoordig geweest. Het doel van deze vergadering was om eene overeenkomst te treffen omtrent het bedrag der nieuwe leening, warvan de noodzakelijkheid reeds vroeger door al de kamers was erkend. De leening zal door het Gouvernement worden gesloten in Londen, Hamburg of Parijs en zal bestemd worden voor de voltooijing der spoorwegen, welke men thans bezig is om in Zweden aanteleggen. Volgens de berekening van het Gouvernement zal eene som van 50 millioen francs daartoe meer dan voldoende zijn, De adel en de burgerstand beämen de door het Gouvernement voorgestelde som doch de kamers der geestelijkheid en de boerenstand wilden zich vooreerst bepalen bij 40 millioen. De meerderheid der geestelijkheid stemde echter later voor eene nog ruimere som. Daar de meerderheid dus eene leening wil van 50 millioen moet de boerenstand hierin genoegen nemen. De wet moet nog alleen door den koning worden goedgekeurd en daar omtrent bestaat geen twijfel.

Het cabinet is gevormd. De heer Hall, president van den raad is voorloopig belast met het ministerie van buitenlandsche zaken, de heer Penger is benoemd tot minister van financien, de Bisschop Monrad voor openbare werken en *ad interim* voor binnenlandsche zaken, de heer Cosse, voor dat van Justitie, de heer Thestrvp voor dat van oorlog, en de heer Bill voor de marine. De heer Wolfhagen is belast met de zaken van Schleswig en de heer Raesloel met die van Holstein.

Zeetijdingen.

Brouwershaven. *Aangekomen.* 24 Feb. *Kaap Hoorn,* Dik, van Bat. 25 Feb. *Eersteling,* Armstrong, van dito. 27 Feb. *Maria Adriana,* van der Held, van dito; *Drie Vrienden,* Anderson, van dito; *Helena & Anna,* Lubeck, van dito; *Vereeniging,* de Jong, van dito. 2 Maart. *Ouderkerk a/d. Amstel,* Kramer, van dito. 3 Maart. *Walcheren,* Hoek, van dito. 9 Mrt. *Elisabeth,* Veenstra, van dito.

Texel. *Aangekomen.* 25 Febr. *Minister van Hall,* de Haas, van Tjilatjap. 27 Febr. *Henriette Maria,* de Boer, van Batavia; *Kosmopoliet,* Westeninck, van dito; *Zeeland,* Hazewindel, van dito; *Luit. Adm. Tjerk Heddes,* Parma, van dito. 2 Maart. *Jeannette & Agatha,* Cleyndert, van dito; *Maria Catharina,* de Bos, van dito. 3 Maart. *Elbe,* Mühlenroth, van dito. 4 Maart. *Magdalena,* Kooy, van dito.

Vertrokken. 7 Maart. *Hercules,* Siedenburg, naar Batavia; *Maria Veronica,* Mulder, naar dito; *Jaraan,* Munnix, naar dito.

Vlissingen. *Aangekomen.* 27 Febr. *Tagal,* Göbel, van Batavia.

Vreemde Havens.

Londen *Aangekomen.* 25 Febr. *Rhijnvis Feith,* Lammerts, van Amsterdam om voor Batavia te laden. 3 Maart. *Elisa Thornton,* Maxwell, van Batavia. Deal. *Aangekomen* 5 Maart. *Watergeus,* Giezen, van Rotterdam n. Batavia). Dartmouth. *Aangekomen.* 26 Febr. *Jan van Galen,* de Boer, van Rotterdam vertrok. 5 Maart n. Batavia. 22 Febr. *Zambeze,* Reed, van de Clyde, vertrok. n. Batavia. Hamburg. *Aangekomen,* 20 Febr. *Europa,* Vogler, van Batavia Bordeaux. *Aangekomen.* 29 Febr. *Jessore,* Gachet, van Batavia; *Johanna,* Wetzell, van Samarang. 1 Maart. *Pallas,* Daban, van Batavia. Ascension. *Aangekomen.* 27 Jan. *Jacobus,* van Loon, van Batavia vertrok. n. Rotterdam. St. Helena. 14 Jan *Adele,* Saaki, van Java vertrok. 15 n. Amsterdam. 18 Jan. *Gelf, Houtman,* Bax, van dito vertrok. 19 n. Amsterdam. 20 Jan. *Maria Agnes,* ten Brink, van dito vertrok 21 n. Amsterdam. 21 Jan. *Doctrina & Amicitia,* Stroman, vertrok. n. Amsterdam van dito. 22 Jan. *Cornelis, Wernard Eduard,* Bakker, van dito vertrok. 23 n. Schiedam; *Regina Maris,* Onwehand, van dito; *Prins Veldmaarschalk,* Immink, van dito beiden vertr. 23 n. Middelburg; *Padang,* Zwart, van dito vertrok 23 n. Rotterdam. 23 Jan. *Maalstroom,* Mellink, van dito; *Joh. Christiaan,* Obels, van dito beiden vertr. n. Amsterdam; *Bengalen,* Planteu, van van dito; *Sophia Koningin der Nederlanden,* Klein van dito beiden vertr. 24 n. Rotterdam; *Macao,* Krol, van dito vertrok 24 n. Schiedam; 24 Jan. *Jan Schouten,* Meijer, van dito vertrok. 25 n. Dordrecht; *Stad Leyden,* Dekker, dito vertrok 26 n. Amsterdam; *Quatre-Bras,* Bondix, dito vertook 27 n. Amsterdam. 25 Jan. *Vriendentrouw,* Grevelink, van dito vertrok. 26 n. Amsterdam. 26 Jan. *Richard Thornton,* Sinclair, van dito; *H. Willebrordus,* de Boer, van dito; *Kosmopoliet,* Bouten, van dito. *Vertrokken.* 11 Jan. *Galego,* Washburn, van Amsterdam met een gedeelte der lading van het afgekeurde schip *Neptunus,* kapt. Schnarman, van Batavia. *Gepasseerd.* 24 Jan. *Suzanna Elisabeth* Onwehand, van n. Nederland. 24 Jan. *Vesta,* Gerbrands, van dito n. dito.

Scheepstijdingen.

— De Pruissische bark *von der Heydt,* kapt. Neumann, van Liverpool naar Batavia, te Lissabon met schade binnengeloopen, moet de lading gedeeltelijk lossen.

Gepraaide Schepen.

......op 5° NBr. en 22° WL., *de Vrede,* van den Plas, van Amsterdam naar Batavia. 3 Nov., op 32° NB. en 19° WL., *Martha Jacoba,* de Vries, van Liverpool naar Batavia. 8 Dec., op 29° ZB. en 22° WL., *D. T. Visser,* van de Linden, van Pembrey naar Batavia. 11 Dec. op 29° 16' ZB. en 45° 56' WL., *Phoebus,* de Roever, van Batavia naar Amsterdam. 20 Dec. op 35° ZB. en 21° OL., *Herzog Bogislowo,* Darmer, van Batavia naar Amsterdam. 9 Jan., op 16° ZBr. en 4° WL., *Henriëtte Elizabeth Suzanna,* Meyboom, van Batavia naar Rotterdam. 12 Jan., op ......*Koophandel,* Crevecoeur, van Bezoekie naar Nederland. 26 Jan., bij St. Helena, *Ottolina,* Prange, van Java naar Nederland. 26 Jan, op 4° 11' NBr. en 24° WL., *Borneo,* van Amerongen, van Java naar Rotterdam. 9 Febr., op 16° NBr. en 31° WL. *Maria Adolphina,* Blom, van Batavia naar Amsterdam. 11 Febr. op 47° 45 NBr. en 9° 25 WL. *President Plate,* Harten, van Amsterdam naar Batavia. 28 Febr. op 47° NBr. en 10° WL. *Corneliszoon,* Timmers, van Sierra Leona naar Amsterdam.

Schepen in Lading.

ROTTERDAM.

Batavia, *Eva Johanna,* van Bochove, *Duireland,* Hagers, *Hebe,* Kiehl, *Patriarch Samhiri,* Lion, *Maria Anna,* Overgaauw, *Joan,* Laseur. Batavia en Soerabaya, *J. C. Schotel,* Holle. Batavia Samarang en Soerabaya. *Mary & Hillegonda,* Bouman, *Louise Kroonprinses v. Zweden,* van der Linden Samarang, *Vijf Vrienden,* Jahan. Soerabaya, *Ida Maria de Raath.* de Boer, *Kaap Hoorn,* Dik. Padan, *Julie,* Brem,

AMSTERDAM.

Batavia, *Amalia Augusta,* van Marle, *Batavia,* van Dolder, *Theod. Machtelda,* Boelhouwer, *Baron van Hardenbroek,* Henny, *Electra,* Wegman. Batavia en Cheribon, *Wilhelmina,* van Dale. Batavia, Samarang en Soerabaya, *Argus,* Smit, *Anthonia Gertruida,* de Boer, *Maria Elise,* van der Putte, *'t Goede Vertrouwen,* Laan. Batavia en Samarang, *Zeemeeuw,* Kayser. Batavia en Soerabaya, *Tjielingsie,* Ouwehand, *Straet Bayl,* Scholl. Samarang, *Henritte Geertruida,* de Boer, *Rijnbrandt,* Lange. Soerabaya, *Wilhelmina Maria,* Macasser, *Elisabeth & Jacoba,* Lucas.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia:

Per *Henriette Maria,* kapt. de Boer: H. O. M. Nagtlas Versteeg en P. F. Reppard, stuurlieden en P. Hoffenaar, jongeling, vroeger aan boord van het schip *Neptunus.*

Per *Cosmopoliet,* kapt. Westeninck: De heer A. A. G. Trappeer met twee kinderen.

Ouderkerk a/d Amstel, kapt. Kramer: De heeren M. A. C. Jacometti, M. L. C. Jacometti, J. M. Jacometti A. L. Rudolph en E. H. A. J. Rudolph.

Per *Maria Catharina,* kapt. de Bos: mevr. A. Zollinger en drie kinderen

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia:

Per *Maria Veronica,* kapt. Mulder: De heeren Rulen, Koning en mej. F. Norda.

Per *Hercules,* kapt. Siedenburg: De heeren P. Kupfer met echtg. en 5 kinderen, J. de Groot en S. v. d. Mohr, benevens 150 man suppletietroepen voor het leger in Oost-Indie, onder bevel van den 1sten luit. der O. I. inf. G. C. Munters, medegeleiders de 2de luit. H J. Stevels en de offi. van gez. 3de kl. F. W. M. Hoogenstraaten.

SCHEEPSBERIGTEN.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Stad Schiedam	F. Wulp	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Bremersche	Marij	Högemann	Rotterdam	" " " "
Nederlandsche	Hollandia	Wap	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
"	Jacob	Borger	"	" " " " "
Nederlandsche	van der Palm	Marcus	Ned. via Indramaijoe	" " " " "
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
"	Sumatra	Grivel	China	" " " "
Nederlandsche	Stad Dockum	van der Werff	Amsterdam	" " " "
Nederlandsche	Weltevreden	J. J. Duinker	Rotterdam	" " " "
Nederlandsche	Per Aspera Ad Astra	Admiraal	In reparatie	J. F. van Leeuwen & Co.
Engelsche	Duchess of Sutherland	M. Megget	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
17 April	Jhr. Mr. van der Wal van Puttershoek	Lammerts	Sumanap	Schimmelpenninck & Co.
"	Canton	Twechuijs	Onbepaald	" " "

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16½.
KOFFIJ.
RIJST (CARGA)
Id. (WITTE)
KOEHUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. *f* 9.—
ROTTING *f* 8 @ *f* 9.—
WISSELKOERS 101%.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden.*

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.